

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

32 de Detrusione in monasterium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

tamen de bonis damnate matris filii relinqui quicquam voluerunt. §. i. de inest. sup. in Auth. colla. 2. tit. 6. Iure autem Nouellarum variatum est: nam principio admissa publicatio bonorum damnatorum. si liberos non haberent ex inculpato matrimonio incestas nuptias contractantes. Et deinde visum est damnatis reis, etiam si liberos non haberent. bona fisco esse adiudicanda, sed proximioribus relinquenda: quod res non sint, quae delinquant, sed qui eas possident: nec recipiendum esse ordinem nempe eos, qui digni poena sunt, relinquere, illorum autem auferre res, & ita alios punire. infantes, qui ad successorem reorum veniebant. §. oportet autem in 2. de mandat. prin. coll. 3. tit. 4. in Auth. Ad extremum alia constitutione placuit. §. in. ut null. iudic. lic. hab. loc. ferr. col. 9. tit. aub. bona damnatorum, de bon. pro. scrip. C. & bona damnatorum, quae olim fisco deferbantur, ascendentibus, & descendentes, & collate: alibus vique ad tertium tantum gradum, si superessent referenda, vxoribusque dotem & donationem propter nuptias: & si sine dote sint, data de substantia viri parte, siue filios habeat, siue non. Nemine autem illorum praedictorum damnatorum, uel exsistere, bona fisco locianda: excepto crimine maiestatis, in quo filii priuantur etiam bonis patris, de eo crimine damnati, relictiis alimentis sibi filiabus, l. quisquis, ad leg. Jul. maiest. C. §. ¶ Fuerunt varii itaque principes in confiscationibus bonorum, aliis statuendis eam, aliis restringentibus, aliis protinus explendentibus Marcus Antonius philosophus Caesar, fisco in causis compendii, nunquam iudicans fuit, l. i. cap. 10. in M. Antonino philof. Antoninus Pius, si quos reputandum lege damnauit eorum libere bona paterna restituit: ea tamen lege, ut illi prouincialib redderent, quod parentes acceperant, idem in Antonin. Pio. Aelius Adrianus liberis proserptorum duodecim bonorum coeessit. Spart. in Adriano. Sunt in Gallia loca plura, in quibus nulla confiscatio ex consuetudine recipitur, cuiusneque sunt criminis rei, etiam vtriusque maiestatis qui damnentur, ut apud Bituricenses, §. 10. Et in. de iurisd. omn. iud. in consuet. Bitur. Aquitanos, Ferr. in consuet. Auel. tit. 12. de iur. arb. §. 3. apud Hannones, Butelerius, in summariis. In Flandria tantum in quinque casibus confiscatio, in proditione patroni ligii, seditione sui ipsius homicidio, haeresi, & fuga ex acie quae contra communes Christi hostes. eo. Buteler. Obseruandum tamen est, in locis in quibus confiscationes prohibentur, habere locum multas pecuniarias, quae ob crimina in flagrant, pro ratione patrimonii, vide Nicol. Boer. ad §. 10. de iurisd. omn. iud. in consuet. Biturig. et si quidam consuetudine gaudentes, de his conquirentur, ut in fraudem priuilegiorum iudicis. Notat etiam B. erius in d. §. 10. singulare ex variis interpretum locis collectum: quod si quis, qui ex crimine quod confiscatione habet, damnatur, habitator sit eius loci, qui non admittat confiscationem, bona eius non solum eius loci, sed & aliorum, in quibus confiscatio locum habet, eximuntur a confiscatione: ut contra si quis incolat locum, ubi confiscationi locus sit, non solum eius ibi sita bona confiscantur, sed & alia, quae sunt in locis, ubi non habet locum confiscatio.

14. ¶ Sic ergo de delictorum compendium ad fiscum peruenit, Guido. Papien. deci. 259. num. 2. per l. in heredem §. de calumnia, lib. 3. P. tit. 6. l. Papianus §. meminisse de inoff. test. in P. ut & certe verissimum illud sit, fiscum esse sacrum, sine arcam sine conscientia, qui quo ditior est, eo magis cum male se habere Rempublice demonstrat, quod ex secleribus aliorum ditetur, hodie potissimum, quo ius antiquum seruatur, & confiscationes: excepta sunt Masf. ne in praxi, tit. de con. §. item in casib. Chassa. in §. 1. de confiscationibus, in consuet. Burg. vers. sed etiam quo ad dimidiam. Vnde vulgaris illa parocchia, quod non capit Christus, capit fiscus, ca. maiores 16. q. 7. id est iniuste quaesita vel reuera tandem ad fiscum peruenire ex delicto solent. ¶ Vnde de lieni fisco coparatur, qui humores melancholicos, ex hepate per vas venosum ad se attrahit, quorum partem tenuissimam in alimentum conuertit, reliquam per proprium quendam meatum, quem stomachum vocant medici, in ventriculum eructat, Gale. libr. 4. de vfu part. Estque atrax bilis receptaculum lien, Gale. lib. 2. de natu. facul. ¶ Confiscantur interdum iure Pandectarum in Gallia, & Codicis aliquando bona tantum, qui sint casus, in quibus bona ad fiscum deferantur, vide apud Chassa. in §. 1. de confiscationibus, in consuet. Burg. ubi numerat. 73. Corpus & bona confiscantur, in quibus quis morte afficitur, aut ademptio ciuitatis aut libertatis, l. 1. de bon. dam. in P. leg. bona fisco, 39. de iure fisco, ut in crimine laesae maiestatis, l. quisquis, ad leg. Jul. maiest. C. l. in. C. de bon. profert. falsa monetae, leg. si quis de fals. mo-

net. C. de ficiariis, l. 3. §. legis Cornelia, ad leg. Cor. de fisco. haereses, l. Manicheos. C. de here. c. cum secundum, leges eo. tit. in 6. diuinationis, l. nullus, C. de malef. & math. & similibus. Bona autem sine corporis poena, infinitis prope casibus fisco deferri copetimus, ut thesauros illicitis artibus inuestigatos, l. 1. de thesaur. libr. 10. C. bona ab indigno extorta, & ab eo qui de bonis restituendis contra legis sanctiones fidem accommodauit testatori, l. cum qui, de iis quib. ut indig. in P. bona eorum, qui monopolium committunt: l. vi. de monop. C. omnia scelerate quaesita, l. Lucius, de iure fisco, P. ea quae exportantur vel importantur contra prohibitionem constitutionum regni vel locorum, haec tractat late Nicol. Boer. decif. 178. nu. 18. §. seg. vide l. cotem 11. in prin. §. dominus, de pub. in P. §. l. 2. quae res export. non debe. C. Refert & Callistratus sexdecim casus, in quibus bona ad fiscum deferantur in l. 1. de iure fisco, libr. 49. P. tit. 14. quos explicat in bigl. & interp. ut non opus sit hic transcribere.

¶ Ceterum quaedam eximuntur a bonis confiscatis, et si per delinquentem possideantur: veluti, ut paulo ante diximus, portiones, quae liberis referantur & vxoribus, v. de distin. Aufereit, in commen. ad deci. ca. Tholosa. Et delinquente vxore, nihilominus marito dos relinquatur, exceptis criminibus maiestatis, Iuliae de vi publica, patricidii, veneficii, de ficiariis: in quibus tamen & viro contra fiscum filia sunt actiones, l. quinque legibus 3. cum 2. seg. de bon. damn. in P. Sic liberti bonis publicatis, non censentur iura patronatus publicata, l. fin. §. 1. eo. l. si in libertatem, de bon. libert. P. nec quoque excluduntur creditores damnati, l. 1. §. an bona, tabol. l. non possunt 11. Modest. l. in summa, 17. de iure fisco, lib. 49. P. tit. 14. ¶ Et proinde bona subiecta restitutioni, quae damnatus restituere tenetur post mortem, vel sub conditione si mors naturalis infligatur, vel si conditio aduenierit, non ad fiscum, sed ad substitutum deferuntur: si tamen morte ciuili damnetur tantum pendente vita ipsius naturali, fiscus bona possidebit, ea autem sublata restituitur substitutus tenetur. Idemque de conditione adueniente & impleta pendente morte ciuili ante naturalem dicendum, ut decidit Paulus Iurifconsultus, Paul. in l. Siatius Florus 38. §. Cornelio, de iure fisco, in P. Hereditas enim damnati cum onere suo ad fiscum transit, l. p. l. ex facto 17. §. ex facto, ad sen. Trebell. lib. 36. P. tit. 1. Caus. in l. dicitur, 14. de iur. fisco, in P. Tradunt etiam interpretes bona, quae non transeunt in extraneum heredem, non posse publicari confiscatis bonis possessoris: quia fisco habetur loco extranei successoris, l. iura libertorum, §. ibi Barr. de in. patro. in P. Bal. in l. 1. §. Alex. in l. in insulam, sol. matr. in P. §. in l. finis, §. si de veltigalibus, col. 11. de damn. inf. in P. Quae feuda ea lege data damnato, ne transeant ad extraneum heredem, non publicantur, etiam confiscatis bonis eius Barr. & Docto in dist. §. si de veltigalibus, Ioan. ab Imola, in c. 2. de feud. §. col. vers. sed observa qua supra diximus in feudo, §. q. a gradu Guido Pap. decif. 341.

¶ Nec etiam usufructus debitus damnato, pendente vita eius naturali ei admittitur, Bald. & Sal. in l. 1. de bon. libert. C. Alex. cons. 23. inci. prima considerat. volum. 1. nec morte secuta ad fiscum pe. tiner. utpote, quod morte usufructuarii ad proprietatem redeat, §. finitur, de usufruct. apud Iustinian. leg. 3. §. morte, quemad. usufruct. amitta. in P. neque ius vtendi, f. uendi, cedi, vendiue, vel transferri factio vfu uctuarii potest, l. si usufructus, 67. de iure dot. in P. l. stipulatio ista, leg. 3. §. si quis ita, de verb. obligat. in P. in alium quam proprietatis dominum, cum personale ius sit, d. §. finitur de usufruct. Etli commoditas percipiendi fructus, & fructus ipsi distrah, quod ius capax f. uendi est, possunt, l. arboribus §. vfu vltim. de usufr. uel. P. leg. necessario, §. in de pericul. & fructus & commed. rei. uendi.

De Detrusione in monasterium

Cap. 321

1. Monasterii detrusio poena cur inuenta.
Carceris perpetui poena cur inuenta. eod.

Poissima ecclesiarum per personarum habentium in iudicium actionem cur in eo versatur, ut omnibus modis, quibus fieri possit, contendant delinquentes a scelere reuocare, & pertinaces seu contumaces in iter, a quo aberrauerunt, reducere: mortemque naturalem nunquam infligunt: expectantes, ut aliquando resipiscant. Proinde & monasteriorum & carcerum perpetuo: um poenam adiuenerunt vel usurparunt expectantes si has inter moras viuendi, inctuos peccatib peniteret. Monast.

inde 2
nus,
inci-
ca. i.
ficus,
is, &
cra-
Mar-
cicus
rum,
n iu-
bens
com-
vend.
per l.
leg. 2.
negre-
es, de
ver-
exce-
ibus
con-
d. leg.
si iu-
com-
bler-
nent,
e, &
miu-
nec
atus,
aria, 10
isius
pre-
telk.
i. d.
dina-
tudiu-
um, a-
part.
4. nu.
iant,
e pu-
bent 11
§. v-
am-
in v-
g. ad
eius
Chaf-
sdo-
vel
atio-
s. vel
Guil.
ver-
nem
audi-
12
Chaff.
voda.
i be-
can-
Co-
C. C.
bon.
vita
t da-
qui-
cut
m, si
Non
meu

ria per se loca referunt solitaria, semota ab omni hominum secularium societate, & ab his, quae mentem a Dei contemplatione auocare possunt, c. *luminoso* 18. q. 2. Sicut & monachi nomen solitarium triste me significat, c. *placuit*, 16. q. 1. c. *si cupis*, eo. Vitae austeritas, quae in monasteriis olim esse solebat, facili ibi addictos pertrahere poterat ad vitam meliorem. Regulare olim erat, vt episcopus assignaret clerico, quem deposuisset, monasterium, vbi sua peccata lugeret. & amplius delinquendi summo ueretur occasio, can. *sacerdos* 81. dist. c. *clerici*, ca. 4. de excess. pre. lib. 5. *Decret.* tit. 21. c. *tua discretionis*, c. 6. de pen. eo. lib. tit. 36. can. de lapsis, 16. q. 6. Solebantque vel in quinquennium, vel septennium ibi concludi, cap. *sicut dignum*, §. *clericos de homin. lib. 5. Decret.* tit. 12. Iure ciuili quoque haec poena conclusionis monasterii recepta est, vt ex poena adulterae constat, *amb.* sed hodie, ad leg. *Iul. de adult.* C. §. *si vero quando, vt lic. mat. & auis, in Auth. coll. 9. tit. 9.* & ex poena ex auctoritate episcopi ingredientis contra prohibitionem ciuitatem, qua fuerit pulsus, in *l. quicumque* 14. §. *Auth. si quis episcopus, de episc. & cler. C. & in c. Theodosius* 19. tit. 1. l. 35. §. *si quis autem episcopus, de sanctis, episc. nouell.* 123. Item ex poena eius clericus qui contra prohibitionem legis tabulis lusit, vel spectaculis interfuit, in *Auth. interdicitur*, C. de episc. & cleric. §. *interdicimus*, eo. tit. in *Auth.* Attamen non ideo quod in poenam monasterio quis includitur, monachus fit, etsi tondetur, & habitum suscipiat, vt notat ex sententia Ioannis Accursius, gloss. in *Auth. sed hodie, in ver. habitus, ad l. Iul. de adult. C.*

De Poena Carceris temporalis, vel perpetui. Cap. 33.

- 1 Carcer unde dictus, & Tullianum in carcere quid. Item Latomia. §. 13.
- 2 Carceres priuati & publici, & domus propria interdum loco carceris datur.
- 3 Carcer propria natura non ad poenam, sed ad custodiam, & sine vinculis.
- 4 Carceris qui non mancipandi, & vincula quibus carceratis iniicienda, & quando.
- 5 Carcer habet poenam, quomodo, §. 8.
- 6 Carceris finis, & mala: & carceris metus promissionem refrendit.
- 7 Carceris tempus post condemnationem exsilii in tempore exsilii diminutionem computatur.
- 9 Carcer subterraneus quare, & in Gallia prohibitus, §. 13.
- 10 Carceribus, vt quis detineatur damnatio quando valuit in poenam, & quando non. Carceris perpetui poena grauissima, eod.
- 11 Cande carceres qui.
- 12 Barabrum quid. Scala Gemonia quid. Infernet, Gallis qualis carcer, & Deca quis carceris locus, eod.
- 14 Carcerum ex Platone diuisio, in detentionem, castigationem, supplicium.
- 15 Carcerum custodia debitores non committuntur. Debiti causa, non possunt legibus communibus prehendi, & carcerari debitores, eod.
- 16 Carceres mulierum separari debent a carceribus virorum.
- 17 Carcerum mancipatione quis iure Gallico recte se obligat.
- 18 Carcerari potest dissimatus de crimine etiam ante inquisitionem. Carcerati rei socii criminum separandi sunt, eod.
- 19 Carceribus castigationis qui damnentur.
- 20 Bellifres qui, & quales dicantur Gallis.
- 21 Carcer ad poenam cuius iurisdictionis vel imperii sit.
- 22 Carceratos soluendi certis temporibus, qualis, & vnde pietas. Pascha tempore carceratorum liberatio quorum, eod. Pelorum festum habebat vinculorum liberationem, eod.
- 23 Carcerato prohibere inferre stratum, aut victum poenam habet.
- 24 Carcer perpetuus iure ciuili in seruis permissus, non in liberis: contra, iure pontificio.
- 25 Carcer perpetuus qualis esse debet.

¶ Via ¶ aliquantum iura ciuilia a pontificali in poenae carceris definitione differunt, cogor paulo altius huius tractatione de carcere incunabula repetere: tum etiam, quia carcerum frequentissimus vltus est. Varro lib. 4. de ling. Lat. carcerem a coercendo dici tradit, quod inclusi exire prohibentur. In hoc, pars quae sub terra, Tullianum ideo, quod additum a Tul-

lio Romanorum rege. Syracusis custodia illa infirma vocantur Latomia, nomine de latomia translato, quod inibi quoque alias lapidina fuissent. Et paulo post Varro, *In circo*, inquit, primo, vnde mittuntur equi, nunc dicuntur carceres. Quamvis oppidum appellat. Carceres dicit, quod coercentur equi, ne inde exeant antequam magistratus misit: oppidum, quod a muri parte, pinnis muribusque carceres fuerunt. Haec ille. ¶ Proinde ¶ & carcer dicitur non absurde locus omnis, in quo coercentur quis: vnde & priuati & publici carceres, auctoritate priuatorum, seu melius temeritate instituti, & publica, l. *unic. de priuat. car. C.* atque domus propria pro carcere esse potest, dum interdicit aliquando magistratus alicui, ne a domo sua proceat: *Vlpianus l. fin. de interd. lib. 48. P. tit. 22.* dicimus in praxi, *bailler l'arrest en sa maison.* Permittit & ius marito retinere in oppria, veluti carcer ad alterum cum vxore contemptum, testanda rei causa, per viginti horas, leg. cap. 5. ad leg. *Iul. de adult. in P.* Conqueritur Iuuenalis de audacia impiorum sui temporis, qua & carceres, & poenas inferebant ex arbitrio, *Iuuenal. Satyr. 3.*

¶ *Maximus in vinculis ferri modus, vt timeas ne Vomer deficiat, ne marra, & selcula defint. Felices proanorem atavos, felicia dicat. Secula, qua quondam sub regibus, atque tribunis, Viderunt vno contentam carcere Romam.*

¶ Palam ¶ idcirco est, carceres non ad poenam, sed ad cultro, diam esse adiuuentos. *Laus damnum, §. solent, de pen. in P.* vt dum in suspeso est animus indignantium, interim rei delati sub tuta custodia retineantur, sine poena tamen. Nam innocentibus id esset miserum, nocentibus autem non satis feuerum, l. 1. de custo. reo. lib. 9. C. Atque custodia haec publica, sine vinculis sua natura est. *Verum* inquit *Vlpianus, l. verum est, 2. §. de verb. sign. est,* in carcere clausum non videtur, neque vinculum, neque in vinculis esse, nisi cor; ori eius sunt vincula adhibita. Quamuis publica custodia ea quoque sit, quae vinculis etiam retinet, *Venul. l. vinculorum, 22. de verb. sign.* ¶ Nam ¶ sicuti custodiae carcerum non concluduntur, de quorum fuga non dubitatur, quiae fidei iustores dare sistendi a bitrio iudicis parati sunt, quiae ea crimina commississe non dicuntur, quae eam arguant futuram, *Vlpian. in leg. 1. §. l. diuus Pius 3. de custod. reo. lib. 48. tit. 3.* Sic qui in custodia carceris sunt, si is tutus sit, beneque munitus, excubiae militese sufficientes sint, & crimina atrociora non sint, & de his adhuc non fuerit reus conuictus, nec catena, nec manica, nec dura mansio adduntur: contra, vt tuta sit reorū dignotio, & facilius iudicati, & poenarum executio placuit addi, si de fuga, vel de euasione periculum imminet, l. 1. §. l. 2. *C. de cust. reor.* In grauioribus causis itaque, dicunt vt plerumque rei causam ex vinculis: numellaeque seu manicae, & compedes iniiciuntur, consideratae personae rei qualitate, & dignitate, fama bona vel mala, & paupertate, & diuitiis, l. 2. *eod. in P. l. lege Cornelia, §. praterea, ad Senat. Sc. Syllania, in P.* Est in iure & mala mansio, de qua meminit late apud *La-beonem, in §. questionem de iur. lib. 47. P. tit. 10. eod. & Vlpian. in l. si hominem 7. deposit. lib. 16. P. tit. 3.* & is numellae mala mansio dici possunt, quamobrem verba illa esse in mala mansione, explicant, *In eolog. 12. Basilicorum, librorum c. 31. §. lib. 60. τὸ ἰσβαλεῖν τὸς πιδας ἐξ ἄλλο.* Plautus vocat ligneam custodiam, *P. prudentius extensionem mansionis innuit his verbis: ligno Plautus inserit diuariatatis crucibus.* meminit de hoc supplicio *Lucianus, in Τοxασί, τὸ σὺλν ἐν τῷ ἐξ ἄλλο κηλ ακελαισ μίνα ποδοκάλυ.* Et apud *Basilium: ἐπὶ τῷ τεχνικῷ ἀποκείσθω ἐπὶ τῷ ἐξ ἄλλο κηλ ἀκείσθω.* *Plutar. τὸς πιδας ἐν τῷ ἐξ ἄλλο κηλ ἀκείσθω.* Et in *act. Apostol. c. 16. vers. 24. πιδας αὐτῶν ἠσφαλισατε εἰς τὸ ἐξ ἄλλο.* Soles lignae Cicero vocasse videtur, *1. Rhetoricorum ad Herennium.* dum de quodam iudicato quod matrem necaller agit. Mosque is apud *Heluetios*, vt indicat *Lulius Caesar, lib. 7. de bello Gallico. Ea,* inquit, *res, vt est Heluetis per indicium enuntiat a moribus suis O. getorigem ex vinctis is causam dicere coegerunt.* Aliter Romae factitatum, in causa *Laelii Scipionis*: is enim damnatus a *M. Minutio Augurino* tribun. pleb. cum iudicatae pecuniae de residuis satisfare non posset, iustus est duci in vincula. Pub. autem *Scipio Africanus* fratris sui nomine tribunorum collegium appellauit, atque secundum eum iudicatum refert *Liuius, lib. 8. deca. 4.* & *Valer. Maximus, lib. 4. cap. 1. & Aul. Gellius, lib. 7. cap. 19.* Sic in causa *Caesonis Quintii Lucii, Quintii Cincinnati* sibi, ad populū *Laeta* maiestatis rei facti, iuslocuit in illius iudicio, pecunias satisfdari, corpus autem esse *liberum*, vt auctor *Dionysius Halicarnassensis, lib. 10.*

¶ Ceterum ¶ quamuis haec sit praecipua ratio carceris custodiae